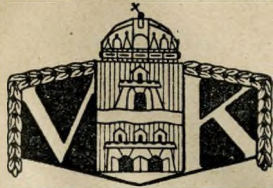

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Ma délután temették Ivánfi Jenőt.*

Forrás:

Magyarország

Bp.

1922. 9. 29.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Ivánfi Jenő

Idő

"1922"

Személy

Ma délután temették Ivánfi Jenőt

A Nemzeti Színház előcsarnokában folyt le a gyászszertartás

(A Magyarország tudósítójától.) A magyar színművészet nagy halottjának, Ivánfi Jenőnek koporsóját a Nemzeti Színház gyászpompáival bevont előcsarnokában ravatalozták fel. Gyászoló lila villanyfény szórt sugarakat a fekete drapériák, gyertyatartók, kandaláberek és örökzöldek közé elhelyezett koporsóra, amely előtt már a délelőtti órákban valósággal feltornyosultak a koszorúk és virágcsokrok. A fájdalom megemlékezés jeleit eljuttatták Ivánfi Jenő ravatalára a Nemzeti Színház igazgatósága, a Nemzeti Színház személyzete, a kormány, a főváros, a Színiakadémia, az Otthon Irók és Hírlapírók Köre, a Fészek, azonkívül a művész barátainak és tisztelőinek hosszú sora.

Egész délelőtt valóságos zarándoklás folyt Ivánfi Jenő ravatalához. A gyászpompa fájdalmas csendjében vettek búcsút az elköltözött kartárstól a Nemzeti Színház művésznői és művészei, azután egymásután jöttek a többi színházak tagjai, sok vidéki színész is, majd testületileg vonultak fel a színinövendékek és a pesti iskolák diákjai, akik meghatótan tekintettek a nagy magyar klasszikus színész ravatalára.

Délután két órakor elzárták a közönség elől a Nemzeti Színház előcsarnokát, amelyet félháromkor nyitottak meg újból a temetésen megjelenők részére. Egymásután érkeztek meg a Nemzeti Színház tagjai, élükön Jászai Marival és Márkus Emiliával, a vég-tisztességen résztvevő a fővárosnak majdnem minden művészei-előkelősége, az Opera és a többi színházak előkelő művésznői és művészei, a Színiakadémia tanári kara és az írói világ kitünőségei. A kultuskormány képviselőiben Kisfaludy Kálmán miniszteri tanácsos jelent meg. A politikai világot Apponyi Albert gróf és Huszár Károly képviselték.

Három órára, amikor a temetési szertartás megkezdődött, a Nemzeti Színház előcsarnoka zsufolóság megtelt előkelő gyászközönséggel. Sokan az utcára szorultak és több küldöttség kívülről hallgatta végig a felhangzó gyásznépeket és gyászbeszédet. A te-

metési szertartást Nemes Antal budavári plébános, c. püspök végezte fényes papi segédlettel, a gyásznépeket az Operaház kórusa énekelte.

A gyászszertartás befejezése után

Hevesi Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója lépett a ravatal elé és a színház nevében búcsúztatta a halottat.

— Alig léptük át az új évad küszöbét, — mondotta — máris koporsó előtt kell megállanunk, amelyben halogató ajakkal fekszik a Nemzeti Színházunk egyik művésze, aki még a múlt évad utolsó estéin hangos ajakkal hirdette nagy költők ígét a színpadról: Ivánfi Jenő, Nemzeti Színházunk főrendezője, és örökös tagja.

Majdnem negyven esztendőt töltött a színpadon és ebből majdnem harminc esztendőt áldozott Nemzeti Színházunknak. Így mondom: áldozott, a művészet igaz hívőinek csodálatos és tiszteletet parancsoló fanatizmusával és odaadásával. Ivánfi Jenő ama ritkák és kevesek közül való volt, akik csak a színpadért élnek, halnak, és a színpadért minden egyéb-ről le tudnak mondani. Neki a Nemzeti Színház volt élete, örme, bánata, szerelme, családja, otthona, tüz-helye, munkahelye és oltára, életcélja és hivatása, ideálja és valósága. Ezért élt, lobogott, lelkesedett, küzdött és viaskodott. Igen, mélyen tisztelt gyászoló gyülekezet, küzdött és viaskodott. Mert a közönség, a színészt csak a jelmez ragyogásában, a rivalda fényében, a siker lázában látja, s nem tudja, nem ismeri a titkot, mely a tarka és tündöklő kirakat mögött rejlik, a szörnyű titkot, mely mint sphynx mered minden színészre, aki magasba tör, fel a költői szent hegyre.

Ezt a titkot talán senkisésem érezte olyan mélyen és tisztán, mint a mi csodálatos Petőfink, amikor így szólott a színészekről: — Csak árny, amit teremt a költő képzelet; mi adjuk meg neki a lelket, életet! — A költő, bármily gazdag fantáziával teremt, csak szavakat ad, ígéket, az embernek és valóságnak rövid kivonatát. Hogy a színész ezeknek életet ad-hasson, hogy a maga testiségén keresztül hús és vérembe váraszolja a költő kitalálását: ahhoz annál rendkívülőbb erő, képesség, önfeláldozás kell, mennél nagyobb a költő és mennél szózatossabb az ígéje. Napokkal megőrlő munkája, éjszakák meggyőző almatiansága kell sokszor ahhoz, hogy az egyszínű

setet betűket átjárja az élet árama, mert színpadon is súlyosan igaz az írás szava: a betű öl.

És Ivánfi Jenő mindig a legnagyobbat akarta: Shakespeare és Szofoklesz, Racine és Schiller, Aischylosz és Molière nevében. Egő szomjusággal, lángoló lelkesedéssel éjt, napot áldozva, könyvekben buvárkodva, idegen színházakat járva, külföldi színészekre figyelve, idegen nyelveket tanulmányozva, cikkeket és tanulmányokat írva, klasszikusokat fordítva és rendezve, mindig azzal a nagy problémával viaskodva, hogy a költő ígéje testté váljék a színpadon. Ahogy ő a színpadot és a színjátszást fel-fogta: az nemcsak a mi Nemzeti Színházunkban, de mindenütt a világon követendő például tündöklő mintaképpül szolgálhat.

Mindent amit írt, beszélt, cselekedett, arra való volt, hogy ezt a nagy és szent ideált megvalósítsa. Ezért olyan töretlen, olyan egyöntetű és imponáló egész pályafutása. Ezért környezte annyi tisztelet és elismerés, ezzel írta be nevét a Nemzeti Színház aranykönyvébe.

Mélyen tisztelt gyászolók! Vannak közhelyek, amelyek mellett mindenki közömbösen halad el, de amelyek ragyogó értelmet, sugárzó fényt nyernek, mihelyt jön valaki, akiben eleven valósággá lesz a közhely. Ilyen közhely az, hogy a színész Thália

papja. Színészek sokan vannak, de hány van köztük olyan, akiről el lehet mondani, hogy Thália papja volt. Ivánfi Jenő az volt, a szó legteljesebb értelmében. Színésze lehetett volna Szofoklesznek, az Akropolis alján, amikor a színelőadás egyuttal vallási szertartás volt, mulatság és egyuttal ünnepi áldozat. Azok a tüzek, amelyeket Thália papjal gyujtanak, nem hamvadnak ki soha, ha a művész nevével elmegy is az idő hajója, mint Petőfink oly szépen mondja. — Halott színészünk emléke nem hal meg soha. — Nemzeti Színházunk, a mi örök édesanyánk megőrzi, mint halhatatlan értéket.

A mély hatást keltő beszéd után Fáy Szeréna, a Nemzeti Színház örökös tagja búcsúzott a halottól a kartársak nevében, megindító szavakkal ecsetelve a szeretetet és megbecsülést, amely Ivánfi Jenőhöz fűzte őket.

A Petőfi-Társaság megbízásából Pekár Gyula, a Kisfaludy-Társaság Shakespeare-bizottsága nevében pedig Ferenecz Zoltán mondott gyászbeszédet.